

INLEIDING VOORZITTER NLVOW, PROF. DR. ALBERT W. KOERS

Geachte dames en heren: hartelijk dank dat U bij deze bijeenkomst aanwezig wilt zijn. In het bijzonder dank aan Paulus Jansen van de SP en Machiel de Graaf van de PVV die de tijd nemen om hier aanwezig te zijn en om straks, als leden van de Tweede Kamer, deel te nemen aan het politieke forum.

Geachte dames en heren sprekers: hartelijk dank dat U aan deze bijeenkomst wilt meewerken.

Ik hoop zeer dat U allen aan het einde van de middag met een tevreden gevoel naar huis gaat, niet omdat U precies gehoord heeft wat U wilde horen - wel omdat U wat heeft opgestoken.

Aan mij de taak om U zeer in het kort wat meer te vertellen over het doel van de Nederlandse Vereniging Omwonenden Windturbines - de NLVOW.

De NLVOW werd opgericht door - misschien dat ze even kunnen gaan staan - Maurice Bakker, Henno Dasselaar, Rob Rietveld, Edwin van Stam, Wouter Vogelesang en mijzelf, Albert Koers. De Statuten werden gepasseerd op 19 september. De belangrijkste reden om de NLVOW op te richten was - en is - dat wij van mening waren - en zijn - dat de belangen en de rechten van omwonenden en andere belanghebbenden onvoldoende aan bod komen zowel bij het bepalen van beleid inzake windenergie op land, als bij het verlenen van vergunningen voor de bouw van windparken of windturbines. De NLVOW wil dus opkomen voor de belangen en rechten van omwonenden - is dus een organisatie die belangen wil behartigen.

Daarin ligt ook het onderscheid met het Nationaal Kritisch Platform Windenergie - de NKPW. Als ik het zwart/wit maak: bij de NKPW ligt de nadruk op nut en noodzaak van windenergie en op de technische aspecten - bij de NLVOW ligt de nadruk op de belangen en rechten van omwonenden en op de juridische en economische kanten. Nog weer wat scherper gezegd: de NKPW staat op voorhand kritisch ten opzichte van nut en noodzaak van windenergie - de NLVOW neemt daarover geen principe-standpunt in, maar zegt dat er hoe dan ook rekening moet worden gehouden met de belangen en rechten van omwonenden. Daarom komen - zie het programma - vanmiddag zowel voor- als tegenstanders van windenergie aan het woord. Natuurlijk is er ook zo hier en daar sprake van overlap en dus stemmen NKPW en NLVOW hun activiteiten op elkaar af.

Genoeg over de organisatorische kant. Wat gaat de NLVOW doen?

Ten eerste, de NLVOW gaat aandacht vragen voor de belangen en rechten van omwonenden in Den Haag. Dus een netwerk opbouwen en onderhouden met de woordvoerders van politieke partijen die windenergie in hun portefeuille hebben en met betrokken ambtenaren en diensten. Vanuit de NLVOW is Rob Rietveld hier de eerste man.

- Speerpunt voor ons zijn op dit moment de geluidsnormen. Vandaar de aandacht voor dat onderwerp in het programma, maar we overwegen ook om op een later tijdstip een workshop te organiseren specifiek over dit onderwerp. Geluidshinder blijkt in de praktijk een groot probleem te zijn voor omwonenden en daar willen we wat aan doen door de discussie over normen en handhaving aan te zwengelen.
- We willen ook aandacht voor het feit dat windenergie op land goedkoper is dan windenergie op zee mede omdat belangrijke kosten zonder compensatie worden afgewenteld op omwonenden. Al het gepraat over draagvlak en participatie is mooi, maar laten we eerst beginnen met omwonenden te compenseren voor schade zoals de waardedaling van huizen. Met windenergie doen we precies hetzelfde als met aardgas in Groningen: het hele land profiteert, maar de mensen in de buurt zitten met de brokken.
- Op termijn willen we ook aandacht voor de eenzijdigheid van de huidige MilieuEffectRapportages. Daarin domineren de belangen van natuur en landschap en komen de effecten voor de mens op de tweede plaats. Als een windpark het broedgebied van een vogel aantast, moet er natuurcompensatie komen - als een windpark het leefgebied van mensen aantast -

ik wil het niet hebben over hun broedgedrag - dan is dat jammer. Wij willen dus toe naar een MensEffectRapportage, in elk geval voor windenergie.

- En tenslotte, we willen dat de overheid burgers beter informeert en burgers beter betreft bij de beleidsvorming. Waarom zaten bij het Nationaal Energieakkoord wel de energiebedrijven en de natuur- en milieuorganisaties aan tafel, maar niet organisaties die spreken namens consumenten, belastingbetalers of - als het om windenergie gaat - de omwonenden. Of meer in het algemeen: wie sprak daar specifiek namens het platteland want daar wordt echt anders gedacht over windenergie dan in de stad.

Ten tweede, de NLVOW gaat steun verlenen aan mensen en groepen van mensen die geconfronteerd worden met plannen voor windparken en windturbines. We gaan dit doen op twee manieren: ten eerste, door het aanreiken van algemene informatie en, ten tweede, door in concrete gevallen juridische ondersteuning aan te bieden.

- Voor wat betreft die algemene informatie: de NLVOW is, als gezegd, niet tegen windenergie, maar wil wel dat mensen en groepen van mensen over de informatie beschikken die ze nodig hebben om op te komen voor hun rechten en belangen. Dit te meer omdat er aan de andere kant goed-geoliede PR- en adviesmachines klaar staan. We zijn dus bezig met het schrijven van voorlichtingsmateriaal over wat je kunt doen - als individu of als groep - als er beleid wordt gemaakt voor windenergie - landelijk, provinciaal en gemeentelijk. Of als er in een volgende fase vergunningen moeten worden verleend voor de bouw van een windpark. Dit alles vanuit een organisatorisch, een bestuurlijk en een juridisch perspectief.
- Inzake die rechtshulp in concrete zaken: feit is dat er in dit land situaties zijn waar windturbines waarlijk een calamiteit zijn voor omwonenden en waar de betrokken overheden het al jarenlang laten afweten. Evenals de windenergiesector die deze smetten op het blazen ook maar laat doorwoekeren. De NLVOW wil de slachtoffers van dit soort situaties bijstaan, ook in de hoop om daarmee jurisprudentie te verwerven die duidelijke grenzen stelt aan de overlast die windenergie aan omwonenden mag opleggen.

Dames en heren, veel van wat ik zojuist zei is nog toekomstmuziek, maar een aantal zaken staat al op de rails.

- We hebben al WOB-verzoeken ingediend bij de ministers van EZ en I&M omdat we wel eens willen weten of en op welke wijze de belangen van omwonenden zijn meegewogen in de beleidsvorming.
- We zijn al behoorlijk ver met het oprichten van een juridische werkgroep om mensen en groepen van mensen de ondersteunen bij beleidsontwikkeling en bij juridische acties en procedures.
- We zijn bezig met het opzetten van een speciaal fonds ter financiering van de kosten van juridische ondersteuning in procedures over die eerdergenoemde calamiteiten.
- We hebben reeds contactpersonen over het hele land en achter elk van die contactpersonen staan soms een paar honderd belanghebbenden en sympathisanten.
- Er is een goed gevulde website en we hebben - met zeer bescheiden middelen - deze bijeenkomst weten te organiseren.

Maar bovenal: er is een groepje mensen – het bestuur van de NLVOW - dat de schouders er onder wil zetten.

Ik dank U voor Uw aandacht.